

Caux 2002

Verden er blitt forandret siden Caux 2001. I alle fall den rike verden. Følelsen av sikkerhet har fått et grunnskudd. Fremtiden er mindre forutsigbar. Som Sven Kærup Bjørneboe skriver i Aftenposten: "I en sjokktilstand inngår en porsjon avmakt. Avmakt overfor en motstander som under ingen omstendighet er villig til å følge våre spilleregler, hva enten det gjelder moral, menneskelighet eller religiøs følelse." Bak festningsmurene som vår økonomiske og militære makt danner, er vi blitt sårbare.

Spørsmålet er hva denne sårbarheten setter i gang hos oss. Vi kan bygge stadig høyere murer og speide ned på den øvrige verden med mistenksomhet. Eller vi kan forlate den tilsynelatende trygghet som murer kan gi, og bevege oss ut for å oppsøke dem som er annerledes. Der kan vi kanskje lære å forstå årsakene til hat og oppdage hva vi kan gjøre for å fjerne dem. I Caux møtes mennesker på tvers av skilene og murene - i felles sårbarhet. Man kan si hva man virkelig tenker - og oppleve å bli hørt. Det beror på et enkelt utgangspunkt: I Caux rettes søkelyset mot den urett man selv er ansvarlig for. Det åpner dører som gjensidige bebreidelser lukker.

I vedlagte innbydelse til sommerens konferanser i Caux heter det: "Livet i et åpent selskap særmerker disse konferansene. Alle blir innbudt til å være del av grupper på 12 til 20 personer hvor en samtale i gjensidig respekt er mulig. Gruppene deltar også i det praktiske arbeidet i huset. Alle får en sjanse til å tjene, og lære av hverandre."

Vestens styrke trenger ydmykheten som motvekt. Men det trengs ingen selvpisking for å komme i det rette forholdet til omverdenen. Det er tilstrekkelig med realisme om lidelsen som maktarroganse har påført oss selv og andre i løpet av det århundret som nettopp er avsluttet. Caux er en sjanse til å oppdage hvilke forandringer som må til - både i egen innstilling og i samfunnsstrukturene - for at vi skal få en tryggere verden.

JJW

Nøkkelrolle for Initiatives of Change

Dr. Cornelio Sommaruga (til v.) er venn av den sveitsiske ambassadør Gian F. Pedotti og frue.

Dr. Cornelio Sommaruga, som siden 1999 har vært president i den sveitsiske Caux-stiftelsen, besøkte Oslo i midten av januar. Han kom fra Stockholm, der han av kong Carl Gustaf ble dekorert med Prins Carl-medaljen for humanitær innsats. Sommaruga var i 12 år president i den Internasjonale komité for Røde Kors (ICRC). Han har også engasjert seg i kampen mot landminer og er leder av den sveitsiske stiftelsen mot landminer. Under et møte i Sophus Lies gate 5, der det sveitsiske ambassadørparet deltok, fortalte han om sin fargerike karriere som diplomat og politiker. Mens han var sveitsisk statssekretær med ansvar for utenrikshandel, ledet han EFTA-forhandlingene med Norge. I den funksjonen besøkte han bl.a. Nord-Norge flere ganger. Hans datter og svigersønn bor nå i Trondheim.

Hvorfor sa han etter sine år i Røde Kors, ja til å lede arbeidet i 'Caux-Initiatives et Changement' som stiftelsen heter i Sveits? Sommaruga har kjent dette arbeidet i mange år og har flere ganger besøkt Caux. Han ser på Mountain House som et meget viktig møtested for verdens religioner og folk og minnet om de problemene verden står oppe i: Terrorisme og væpnede konflikter, økologiske problemer, utbredt fattigdom, ulik fordeling av velstanden for å nevne noen av de

mest akutte. Strukturene i internasjonalt samarbeid trenger å endres, hevdet han. Enkeltindivider, frivillige organisasjoner, næringsliv, regjeringer - alle har en rolle. Initiatives of Change har en nøkkelrolle når det gjelder å finne gode løsninger, skape 'good governance', som i bunn og grunn betyr å styrke demokratiet gjennom ny ansvarlighet hos enkeltmennesker. Han uttrykte stor tro på enkeltindividets muligheter.

Under en livlig spørreunde etterpå, der verdens fattige var et av temaene, kom han inn på det unike livet en finner under konferansene i Caux: Biskoper som vasker opp sammen med imamer! De mange unge, spesielt fra Øst-Europa, som lengter etter å finne noe nytt for sine liv og land. Den åndelige dimensjonen ved tilværelsen, som er så tydelig i samværene i Caux.

Sommaruga fortalte om arbeidet for å bedre samordningen mellom MRA/Initiatives of Change-stiftelsene i over 40 land. Den internasjonale paraplyorganisasjonen som nå skal dannes, anbefalte han Norge å slutte seg til. Hensikten er å gi støtte og sørge for retningslinjer i land der det er et voksende arbeid men liten erfaring.

SEJ

Global Hoho ser fremover

'Hoho' er et navn som kommer fra Nagaland i Nordøst-India og betyr rådslagning blant nagafolkets eldste om viktige religiøse og politiske spørsmål. I begynnelsen av dette året arrangerte MRA/Initiatives of Change en rådslagning for hele verden, en 'Global Hoho' i Asia Plateau, Panchgani. 240 mennesker fra 35 land, flertallet under 40 år, var sammen i 3 uker i møtesenteret øst for Mumbai. Det var på samme tid en avslappet og en krevende tid for deltagerne fordi forventningene til møtet varierte. Noen følte behov for personlig fornyelse, andre var mer opptatt av å forandre verden. Det blir lett et spenningsforhold mellom disse to ytterpunktene. Bare det første kan føre til selvopp-tatthet, bare det siste kan føre til at enkelt-mennesket blir glemt. Begge ønsker må tas hensyn til og Hoho brakte de to polene sammen på en dynamisk måte.

Det var fire skandinaviske deltagere. To av dem, journalist Anna Christine Christensen og ergoterapeut Birte Østtveit Finken, begge fra Danmark, gir her noen av sine inntrykk.

Anna Christine Christensen: Det var som et vakkert teppe med mange tråder. Mange opplevelser, likevel et hele. Mange mennesker, likevel en enhet. Mange visjoner, likevel en retning. Mange kulturer og religioner, likevel en sterk følelse av å være forent i og ved den samme ånd, selv om vi ville kalle den med forskjellige navn.

Hvordan formidler jeg denne følelsen av glede, fred, søken, denne følelsen av en felles oppgave som gjennomstrømmer hele verden fordi hele verden var representert? Følelsen av å være en familie, selv om de fleste av oss aldri hadde møtt hverandre før? Og ikke minst: Følelsen av å være ett legeme som rent faktisk har evnen til å forandre verden? Ingen store synlige revolusjoner ... bare gjør, som stille og rolig

arbeider sin vei gjennom hver eneste del av deigen og langsomt transformerer den.

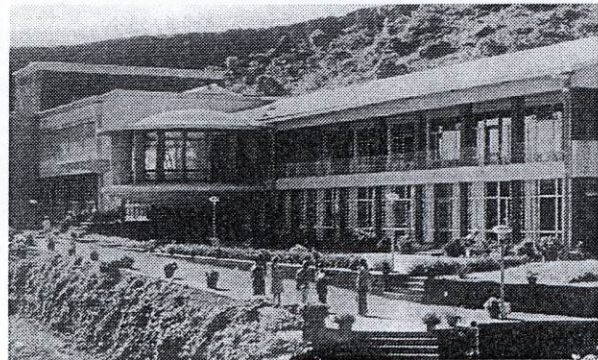
Jeg var slått av de mange erfaringene deltagerne i gruppen hadde. Noen hadde samarbeidet med australske aboriginer eller indianere og sorte amerikanere om å lege fortidens sår. En hadde gitt barn fra slumkvarteret en uke på landet der de kunne oppleve gress og trær, som de aldri hadde sett. En hadde vært rådgiver for 14-årige HIV-smittede piker som ikke våget å si nei til kjæresten av frykt for at han skulle miste interessen. En annen hjalp fattige mennesker med å gjøre rent i og rundt sine hus mens de snakket om sammenhengen mellom verdens korrupsjon og opprydding i egne liv.

I mine øyne er India et utviklingsland med tiggere, mennesker som sover på gaten, familier som bor i provisoriske skur. For Hiwot fra Etiopia har India bare ett problem: Overbefolkning. Ellers er landet høyt utviklet. Det er villaområder, infrastruktur, fabrikker. Jeg ble minnet om hvor snevert mitt syn på verden er.

De oppgaver som lå folk på hjertet var forskjellige men for meg smeltet de sammen til et inntrykk av en felles kurs. Det dreier seg om å lære mennesker å vise ansvar og lederskap for å kunne bekjempe fattigdommen – på alle nivåer. Ingen liten visjon og sikkert en som det skal arbeides med fra mange vinkler på en gang. Men en visjon som det er verdt å kjempe for.

Birte Østtveit Finken: Åpenhet om svakheter ved mål, form og samarbeid ble etter noen dager snudd til beslutning om ny forpliktelse til Gud, bedre koordinering og klarere lederskap. Det førte til at det ble satt opp noen prioriterte mål og blant dem er: Lansering av en 'Clean Africa'- kampanje mot korrupsjon over hele kontinentet. Støtte til afghanere i arbeidet for gjenreising og forsoning. Forslag om en felles

Forts. side 4.

Asia Plateau, Panchgani.

Refleksjon: Rettferdig lønn

Vi kjenner sitatene: "En arbeider er sin lønn verd" – "Lønn som fortjent" – "Like lønn for likt arbeid". Rettferdig lønn er ingen ny problemstilling, vi finner den bl.a. tydelig i lignelsen om vingårdsarbeiderne (Matt. 20.1-16). Lignelsen gir riktig nok uttrykk for en annen form for rettferdighet, men den viser samtidig at arbeidstakernes opplevelse av rettferdig lønn var den samme den gang som i dag: Vi synes det skal være et rimelig forhold mellom innsats og lønn.

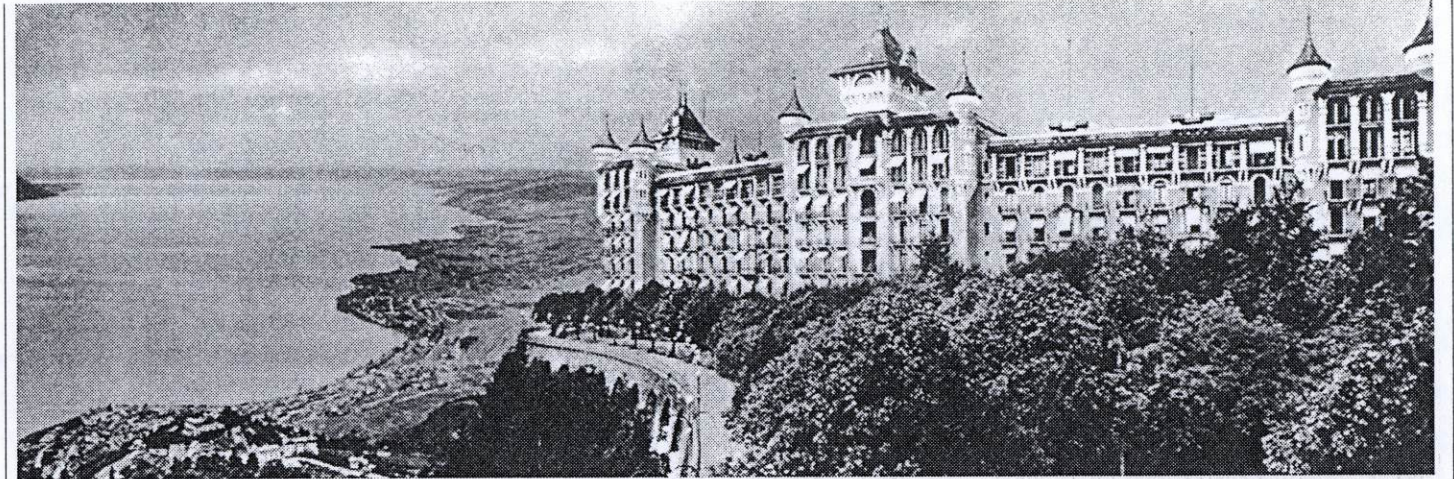
Lønnsoppgjørene, ikke minst i vårt eget land, har i senere år vært preget av slagordet "solidarisk lønnspolitikk". De laveste lønningene skal gi en levestandard som samfunnet finner rimelig. Det advares mot farene ved høy lønnsvekst, som vil gi høyere rente og økt arbeidsledighet. Og fagforeninger og ansatte har stort sett lojalt fulgt oppfordringen. Ikke minst har fagbevegelsen bidratt til det

I strid med prinsippet om solidarisk lønn finner vi nå et økende gap mellom spesielle kategorier ansatte. Med globalisering som forklaring har etter hvert de store virksomhetene fått oppfatningen av at lederne er så meget mer verd enn dem de leder. I USA ligger lederlønnene ca. 200 ganger høyere enn vanlig gjennomsnittslønn.

Tatt i betraktning at lederes vellykkethet stort sett avhenger av medarbeidernes evne og vilje til innsats, er dette i strid med de fleste rettferdighetsoffisier. I tillegg: Det kan virke som om "lønn som fortjent" ikke har gyldighet for toppledere. Det er etter hvert utallige eksempler på at elendige ledere blir "belønnet" med kjempebeløp for å slutte å lede! Og når Gøran Lindahl, spesialrådgiver for FN-sjefen på spørsmål om etikk, moral og sosialt ansvar i næringslivet, etter fire år som leder av ABB tar med seg en halv milliard i pensjon, undergraves både respekt og tillit til lederes integritet og samfunns-moral.

For Norges del bør vi ikke glemme: Vi er et lite land. Vi skal alle bidra på ulik vis til å bygge det i fellesskap. Det stiller krav til solidarisk atferd – på alle samfunnsnivåer.

Rigmor Engebretsen Grimsø

PROGRAMMET I CAUX

5. JULI - 18. AUGUST

Invitasjon til sommerens konferanser følger som vedlegg til dette nummeret av Ny Verden. Nedenfor er et resymé på norsk av de temaene som behandles.

5. - 10. juli TJENESTE, ANSVAR LEDERSKAP

Tre forutsetninger for et godt samfunn. Forskjellige generasjoner møtes. Caux-hotellets hundreårsjubileum blir feiret - med det perspektivet det gir på både fortid og fremtid.

12. - 18. juli FORSONING OG RETTFERDIGHET - VEIEN TIL ET INKLUDERENDE SAMFUNN

Raseskiller og sosial utestenging står i fokus. Arrangører er Senter for Politiske og Økonomiske Studier i Washington DC og det internasjonale initiativet "Hope in the Cities". Arbeidsgrupper vil ta for seg behovet for åpen samtale mellom etniske grupper, våre holdninger og lovgiving overfor asylsøkere og funksjonshemmete, medbestemmelse i politisk og økonomisk liv.

20. - 24. juli GLOBALISERING - KONFLIKTKILDE ELLER UTVIKLINGSMULIGHET

Motstandere og tilhengere av globalisering fortsetter å snakke forbi hverandre. Tiden er moden for ærlig samtale om hvordan industri og næringsliv kan fremme demokrati og rettferdig fordeling, lokalt og globalt. Den 29. årlige næringskonferanse i Caux vil stimulere til nytenkning om virkemidler som er effektive på arbeidsplassen og i samfunnet.

27. juli - 3. august RENEWAL ARTS

(fornyelse i kunsten) inviterer til fine opplevelser av teater, musikk og kunst, og vil samtidig utforske kunstens rolle som en pådriver for forandring. Ikke minst gjelder det å oppdage den forenende kraft som ligger i inspirasjonen fra menneskehetens kunstneriske storverk.

4. - 10. august INITIATIVER FOR FRED

Modige mennesker i konfliktsituasjoner verden rundt arbeider i troen på at vold ikke er den beste veien til rettferdighet. "Agenda for Forsoning" vil fremme hjertets forvandling som et håp og en nøkkel til å lære av hverandre.

11. - 12. august ÅNDSMAKT I ET SEKULÆRT SAMFUNN

Det religiøse og det åndelige er ikke levninger fra en fjern fortid, men en integrert del av alle sivilisasjoner. Mennesker fra forskjellige trossamfunn vil arbeide med hva budet om å elske din neste kan bety for vår egen tid.

13. - 18. august SIKKERHET I EN VERDEN I FORANDRING

Kloden rundt har ulik fordeling, korrupsjon, miljøødeleggelser og konflikter antatt krsedimensjoner. Sikkerhet kan bare gjenopprettes av et lederskap kjennetegnet ved ansvarlighet, ærlighet og åpenhet for medbestemmelse på alle nivåer. Konferansen vil ta for seg realiseringen av disse idealene i måten land styres på.

Sakset

Jeg har faktisk tro på at en liten gruppe med engasjerte mennesker kan være nok til å forandre verden.

Eva Joly, norsk/fransk dommer og korrupsjonsjeger i Vårt Land 1.3.02

Som jeg ser det, må vi som muslimer ikke bare integrere oss i det europeiske landskapet, men på lengre sikt også bidra med noe som er interessant for oss alle: En pluralistisk europeisk kultur, der vi har et muslimsk bidrag som faktisk også er en del av Europas historie.

Jeg ber ungdommene være oppmerksomme når de ser sine foreldre behandle gutter annerledes enn jenter. Er dette islamsk tradisjon eller er det en del av den kulturelle arven? Jeg ber dem vise meg en eneste tekst som sier at man skal behandle gutter og jenter forskjellig - at gutter får være ute til sent på kvelden og gjøre hva de vil, mens jentene må holde seg hjemme. Først når man kjenner til islam kan man forstå hvordan ens foreldre egentlig reagerer: Ut fra islam eller sin kulturelle arv.

Vårt ansvar som muslimer er først og fremst å forklare hva som faktisk er en del av islam. Ta for eksempel bin Ladens tale. Å si at man kan drepe en amerikaner eller jøde, bare fordi han er amerikaner eller jøde, har ingen ting å gjøre med islam. Si det, vær tydelig! Vi må være selvkritiske. Om det finnes mennesker som forvrenger islam, er det vår feil fordi vi andre er alt for tause.

Tariq Ramadan, sveitsisk filosof, til Dagens Nyheter 20.01.02.

-Er det riktig å snakke om en egen Euroislam?

- Jeg syns det er et dekkende begrep for det kulturmøtet som nå foregår. I Europa møter mange ulike islamske retninger fra Indonesia i øst til Marokko i

vest det europeiske samfunnet. Det oppstår en dialog som fører til nytenkning og nytolkning.

- Det mer moderne synet er fortsatt et elitefenomen. Hvilken gjennomslagskraft har dere som nytolker overfor den jevne muslim i Europa?

- Alle nye ting tar tid men om en 10 til 20 år vil tankene begynne å trenge inn blant Europas muslimer. Ikke glem at kampen for likestilling mellom menn og kvinner i Norge ennå ikke er fullført til tross for at den har pågått i mer enn 30 år.

Anne Sofie Roald, muslimsk forsker og forfatter til Dagbladet 5.2.02

Lena Larsen i Islamsk Råd i Norge opplyser at Islam ikke åpner for homofil praksis. Ifølge Islam skal sex eksistere innenfor ekteskap mellom mann og kvinne, sier Larsen.

Dagsavisen 24.2.02

Jeg kunne derimot tenke meg å hjelpe de unge jentene til å si nei. Det viktigste argumentet for dem er at guttene krenker dem ved pågående adferd, og at slik adferd i seg selv ødelegger enhver positiv følelse for gutten og enhver lyst.

Sex, spill, idiotiske moter, kjøpegalskap og narkotika er bare noe av det som rammer den unge generasjonen. Voksne påstår med jevne mellomrom at det er barn og unge som bestemmer. Det betyr dessverre at en mengde foreldre har gitt fra seg makten sin, ikke vil gjøre pliktene sine, og bare venter på at de unge skal bli gamle nok til å bli deres venner eller venninner. Da kan de gå på kafé og sludre sammen.

Bak innpåslitne gutter og ettergivende, ydmykede unge jenter skjuler seg en kvinneskredder tenkning om sex og følelser som er blottet for respekten for den personlige verdigheten hos det unge mennesket. Sex er ingen merkevare.

Nina Karin Monsen, forfatter og filosof, i Aftenposten.

Forts fra side 2.

dag for hele verden da familier kan åpne sine hjem og invitere inn mennesker med fremmed kultur. Kampen mot de grunnleggende årsakene til fattigdom og arbeidet med å lege historiens sår, med utgangspunkt i slavenes historie. Dessuten ledertrening og utvikling innenfor Initiatives of Change og videreutvikling av Asia Plateausentret.

Konflikten om Kashmir og krigen i Afghanistan gav anledning til en dag med fokus på Islam, med foredrag av to fremstående representanter for de moderate muslimer i India. Selv ble jeg grepet av den unge muslim Anila Daulatzay og hennes personlige engasjement for gjenreisning av Afghanistan, hvor familien kommer fra. Hun vokste opp i USA og har de siste 7 år drevet helsearbeid blant afghanske kvinner som er flyktninger i Pakistan.

Mitt hjertes barrierer av kulde overfor menneskelig lidelse, min frykt og følelse av håpløshet overfor ondskap, forrykt religion og krig smeltet. Ny medfølelse og kjærlighet vokste frem. Jeg håper å kunne støtte Anila og et internasjonalt teams innsats med forbønn og kanskje ideer gjennom min utdanning i ergoterapi.

Vennskapet med folk fra alle verdensdelene og at vi kan oppfatte oss som en spesiell gren på "vintreet Kristus", fylte meg med hengivenhet og glede. Vi er en verdensfamilie med omsorg for hverandre og en overbevisning om at Gud gir legedom og forvandling. Med våre egne erfaringer vil vi på den måten kunne møte andres behov. Jeg opplevde en Kristus med et asiatisk ansikt, og min tro er vokst. Jeg har plass til de mennesker og de lidelser som ånden legger på mitt hjerte og slik kan jeg fortsatt være et redskap for Gud i min hverdag.

Hilsen fra Koppang: De unge familiene som var samlet på Lia gård til nyttårsleir, sendte en hilsen til Hoho der de uttrykte sin støtte og solidaritet. "Sammen med dere vil vi være ansvarlige for de neste 10-20 årene av MRA/Initiatives of Change's utvikling", skrev de. Med på leiren var også unge fra Russland, Latvia, England, USA og Korea.

NY VERDEN vil fremme en forandring i både menneskers holdninger og i samfunnsforholdene, bygget på absolutte moralnormer og Kristi forvandlende kraft. Bladet beretter om et globalt arbeid som er åpent for alle, og om kampen mellom ondt og godt som pågår i ethvert menneske og folkeslag.

UTGIVER: Moralsk Opprustning, Postboks 3018, Elisenberg, 0207 Oslo.

Tlf. 22 55 94 30. Fax 22 44 85 04. Bankgiro 6030.05.08831.

ANSVARLIGE: Bjørn Ole Austad og Jens J. Wilhelmsen.